

Освен калинката, во градот Валандово успева и јапонското јаболко, чие одгледување е во поголема експанзија од калинката, и е многу лековито. Калинката е еколошки заштитена од пестициди, а во Валандово успеваат и другите раноградинарски производи, домати, пиперки... Домот на културата "25 Мај" е единствена професионална организација во која се обединуваат сите културни содржини во градот, Општината и пошироко.

на сала, која е почната со граѓа, покриена, а валандовчани се надеваат дека со помош на новата општинска власт, и таа ќе профункционира. Домот на културата функционира околу 25 години. Според објаснувањето на директорот на Домот, Мирчо Карамучев, тој е формиран во 1980 година со здружување на поранешниот пионерски дом (каде што тој денес е лоциран), кино салата која била во посебна организација и Радио Валандово. Од нив израснал Културниот центар "25 Мај", сега Дом на култура. Тој е единствена професионална организација во Валандово, во која се обединуваат сите културни содржини во градот, Општината и пошироко во државата. Од неговото формирање до денес Домот концепциски ја задржал струк-

НÈ ПРЕПОЗНАВААТ ПО КА

Пишува: **Жаклина МИТЕВСКА**

Кога ќе се спомне градот Валандово, прво нешто на што се помислува се калинките, кои овде успешно виреат. Но, исто така, овој град е познат и по долгата музичка традиција, а фестивалот "Фолк Фест" тука се одржува веќе 21 година. За настанувањето на Валандово постојат многу пишани документи. Според едни, името му потекнува од зборот валандер, кој во буквална смисла значи град на цвеќето, а некои сметаат дека името доаѓа од некој поп Вландо.

Валандовскиот крај е претежно земјоделски. Поради медитеранската клима и почвените услови нема нешто што во него не успева, но сепак освен поволната клима, не смее да се заборава и трудољубивоста на валандовчани. Тамошното население се занимава со лозарство, со одгледување винова лоза. Повеќето валандовчани сами произведуваат вино, ракија, кои ги пласираат на пазарот. Одреден период имаше проблем околу откупот на винската сорта грозје, што сега е регулирано по приватизацијата на "Анска Река". Освен калинката, во овој град успева и

јапонското јаболко, кое е многу лековито и чие одгледување е во експанзија. Калинката е еколошки заштитена од пестициди, а во Валандово успеваат и раноградинарските производи, домати, пиперки...

ЖИВОТЕН КОЛОСЕК

Во Општина Валандово има околу 12.000 жители, а само во гратчето 5.000. До 1990 година секој трет тамошен човек бил вработен, број кој денес е преполовен. Причините се познати - процесот на транзиција го зеде својот долг. Во Валандово има повеќе населени места. Тоа е општина со солидна комуникациска поврзаност. Градот има најдобра инфраструктура, нема место во кое не е изградено ново современо училиште, или амбуланта. Во 1983 година валандовчани со општински самопридонес изградиле болница, а биле спроведувани и други самопридонеси. Во рамките на Домот на културата "25 мај" има летна фестивалска сцена, кино сала... За едно мало место тоа навистина е голем подвиг. Им недостасува уште фискултур-

турата на активности, но сепак во одредени сегменти се прилагодил на новото време, на новите содржини, кои се потребни за моментот во кој живееме, со цел да се задоволат културните потреби на младите генерации.

"Основни содржини по кои Домот на културата '25 Мај' во Валандово е познат не само во овој град и во земјава, туку и надвор од нашата татковина, во дијаспората, е тоа

ДОМОТ НА КУЛТУРАТА "25 МАЈ"

што веќе 21 година го организира првиот фестивал на новосоздадени македонски песни во државата, 'Фолк фест' - Валандово. Тоа е најзначајна музичка манифестација од ваков вид во нашата земја. Почнувајќи од 1985 година, па до денес градот успеа да ја зачува традицијата, односно да ја негува и да ја афирмира македонската песна, да ја облагородува со нови содржини, но сепак во духот да се зачуваат нејзините основни карактеристики. Кога говорам за длабоката музичка традиција на Валандово, мислам на

староградски песни "Распеани валандовчани", кој сега работи во состав на Домот на културата. Тоа е квалитетен состав, кој во 1974 година снимил плоча која се презентираше во рамките на емисијата "Распеани градови", емитувана на Телевизија Скопје", вели Карамучев.

ГОСТУВАЊА

КУД "Гоце Делчев" гостувал на многу манифестации во земјава и во странство. Ансамблот "Распеани валандовчани" во периодот 1974-77 го-

Друштвото 'Гоце Делчев' се подготвува за турнеја во Турција во текот на јули, а Детскиот фолклорен ансамбл има свои настапи во Општината и во земјата. Ние сме организатори на многу ликовни колонии, од кои 2 се презентирани во рамките на другите меѓународни колонии во Турција, едната во Анкара, а другата во Некшиќи. А Турција ни возврати со две нивни групни изложби на уметници од Здружение на ликовни уметници. Во Анкара, за мојот портрет зборуваше директорот на Институтот за фолклор,

а на него учествувале КУД "Гоце Делчев", ансамблот "Распеани валандовчани", Детскиот фолклорен ансамбл и многу ансамбли од земјава и од странство.

Во рамките на Домот на културата во Валандово се организираат изложби, а за време на манифестацијата "Фолк Фест"- Валандово 2005 можеше да се види изложбата "Кумановски графички", презентена од Националниот центар за култура во Куманово. Во состав на Домот работи и библиотеката "Гоце Делчев" со литературен фонд од

ЛИНКИТЕ И ПО ПЕСНАТА!

МИРЧО КАРАМУЧЕВ

она што се случувало и меѓу двете светски војни со тамбурашките оркестри. Тој континуитет е одржан до денес. Културно-уметничкото друштво "Гоце Делчев" е формирано во 1946 година и едно од најстарите во државата. Тоа работи во рамките на Домот на културата, исто така, формираме и детски фолклорен ансамбл, кој ја опфаќа младата популација од 7 до 14 години. Би го истакнал и реактивирањето на ансамблот за

дина настапувал во Кукуш, а во осумдесетите години во Валандово гостувало културно-уметничкото друштво од Кемин - Грција, каде населението е претежно македонско.

"Тие контакти повторно се воспоставуваат. Ние сме блиску до граница - додава Карамучев - тука ни е Дојран, Гевгелија, Струмица, ние сме еден вид раскрсница: ансамблот "Распеани валандовчани" годинава учествуваше на Илинденски денови во Битола.

Ирфан Насратин Оглу, кој е и најмногу заслужен за нашата соработка, а Општината Валандово му додели високо признание".

Десет до дванаесет отсто од населението во Валандово се Турци. Карамучев објаснува дека кога станува збор за

30.000 книги, кој пред сè ги опслужува учениците од основното и од средното образование, но и граѓаните. Исто така, во рамките на Домот функционира и музејска збирка каде се наоѓа мал број од предметите најдени во 43 археолошки локалитети кај Ва-

ГРАДОТ ВАЛАНДОВО

културната соработка со Турција во селото Чанакли, Валандовско, за време на Гурѓовден (од 4 до 6 мај), се одржува интернационалниот фестивал "Пролетни веселби", каде Турците ја презентираат својата култура и традиција. Иако е фестивал на Турците, тие ги почитуваат и нашите тради-

ландово, од кои 3 се заштитени со Закон. Тоа се Исар - Марвинци, Кулата над Валандово и Астахина Чешма. Останатиот дел од археолошко то богатство, најквалитетниот, се наоѓа во Музејот на Македонија, но и во музеите на соседните градови, Струмица и Гевгелија.